

Šmílův DAF

20. chešvan 5770
7. listopad 2009začátek šabatu: 16:13
konec šabatu: 17:20

Vajera

Časy z Kaluach.net pro týden této sidry
čas tfilin 5:53 | šma jisrael do 8:22 | mincha od 12:09
západ slunce 16:29 | tři hvězdy 17:04

Sidra v číslech

4. sidra v Tóře (z 54), 4. paraše v knize Berešit (z 12), 6 paršiot, 4 otevřené, 2 zavřené, skládá se z 147 vět, 2085 slov a 7862 písmen, druhá nejdelší paraša v Tóře (po Naso), sidra neobsahuje žádný příkaz (ale obsahuje mnoho náznaků MIDOT TOVOT – dobrých vlastností)

Aktuality

Tento šabat proběhne v klubu Gešer od 10:00 šabatová modlitba pro děti s rodiči.

1. 11. zemřel Artur Radvanský (ברוך ד"ר האמת)

Chcete-li DAFu sdělit nějakou novinku, napište nám (judaismus@doopravdy.cz)

Alijot v kostce

Kohen: Bůh se Avrahamovi zjevuje (po obřízce), a protože mu v tomto zjevení nic konkrétního nesdělil, učíme se z tohoto místa důležitost návštěvy nemocných (BIKUR CHOLIM). Avraham vidí tři muže (anděli?) a běží jim vstříc, aby je pozval do svého domu, a to i za cenu toho, že Bůh musí „jaksi počkat“, z čehož, mimochodem, vyplývá další významná povinnost – pohostinnost (HACHNASAT ORCHIM). Tři hosté/andělé Avrahamovi oznamují narození syna Jicchaka a zničení pěti měst (Sodomy, Amory...).

Levi: Sára nevěří, že ještě může porodit syna. Avraham smlouvá s Bohem a prosí o záchranu hříšných měst. Avraham se v rozhovoru pokorně přirovná k prachu a popelu, čímž si pro nás vymohl dvě micvy – prach, který je potřeba ke zkoušce Soty a popel červené krávy. Očištění Soty symbolizuje domácí mír (ŠALOM BAJIT) a červená kráva rituální čistotu.

Šliši: Lot se ujímá tři příchozích do Sodomy. Sodomští si chtějí s hosty „pohrát“ a jsou raněni slepotou. Lot váhá se svým odchodem a je z města vyveden spolu se svou ženou a dcerami.

Revi: Zničení hříšných měst. Opilý Lot plodí se svými dcerami syny (Moava a Amona), Avraham se Sárou se stěhují do města Grar, kde se opakuje známe etuda „To je má sestra, to je můj bratr.“ Proroctví se konečně naplňuje, Sára otěhotní a porodí syna.

Chamiš: Avraham a Sára se radují z narození Jicchaka a pořádají velkou hostinu (zřejmě následně po obřízce). Sára požaduje zapuzení Jišmaela. Jišmael se žení s egyptskou ženou.

Šiši: Avimelech a Fichol vyjednávají s Avrahamem v Beer Ševě. Avraham v Beer Ševě sází tamaryšek. (EŠEL je ovšem nejen jméno stromu, ale také zkratka slov ACHILA, ŠTIJA, LINA/LEVAJA označující pohostinné chování – česky: jídlo, pití, nocleh/doprovod.)

Švii: Nejtěžší Avrahamova zkouška – AKEDAT JICCHAK. Narození Rivky.

Haftara (Královská 2 4:1-37): Chudá vdova přichází i dva své syny. Elijahu oživuje mrtvého chlapce.

Fotografie týdne

Židé z Kaifengu přijeli do Izraele. Sedm potomků čínských Židů přijelo díky pomoci organizace Shavei Jisrael do Izraele (s balónek Welcome Home).

Židé žili v Kaifengu od raného středověku. Z roku 1163 jsou potvrzené záznamy o rabinovi, synagoze, učebně, mikve, obecní vývažovně a košer řeznictví. Za dynastie Ming bylo čínským Židům přiděleno sedm příjmení: Ai, Ši (kámen), Kao, Ťin (zlato), Li, Čang, and Čao. V Evropě se o čínských Židech ví až od roku 1605.

V sedmáctém století se komunita počala asimilovat a mísit s většinovými Chany.

Soutěž: Velikáni

Prohlédněte si velikána na obrázku a na doopravdy.cz/judaismus/index.php/Kategorie:Velikáni si zkontrolujte, zda jste hádali správně. (Nápověda: Kicur ŠA)

Děti se učí Tóru s Mibereshit.org

		
Když se Bůh za horkého dne ukázal Avrahamovi, pozdvihl Avraham oči a uviděl tři m---e.	Pozval je do svého stanu a nabídl jim j---o. Hosté mu řekli: „Budete mít se Sárou s---a.“	Bůh řekl: „Nářek S----y je veliký a její hřích nesnesitelný,“ a zničil celé město. Zachránil se jen L-t.
		
Avrahamovi a Sáře se narodil syn Jicchak. Po čase se Bůh rozhodl Avrahama v-----t.	„Vem svého m-----o syna a obětuji mi ho na hoře Morija.“ Avraham vstal a vydal se na cestu.	Avraham napráhl nůž. „Neublížuj mu!“ zvolal anděl a Avraham místo syna obětoval b-----a.

Rabbi Jonathan Sacks: Váhání

Biblická hebrejšтина nemá pro nerozhodnou váhavost zvláštní výraz. Má pro ni ale zvláštní melodii. Je to velmi vzácná melodie známá jako „šalšelet“. V celé První knize Mojžíšově se objevuje jen třikrát a pokaždé v okamžiku jakési existenciální krize, v níž dotyčná osoba stojí před zásadní volbou, ale neumí se rozhodnout. Je rozpolcena a bojí se, že ztratí vše, co doposud získala. Jistě se jedná o velmi vypjaté psychologické drama.

Prvním „šalšelet“ v Tóře se nachází v naší sidře. Za Lotem přišli do Sodomy dva andělé. Přišli mu říct, že město i s jeho obyvateli bude zničeno. On a jeho rodina mají okamžitě uprchnout do bezpečí. Lot ale váhá. „Pospěš si!“ Lot stále váhá. Nad slovem váhá se, jak správně tušíte, objevuje „šalšelet“. Lotovo váhání se dotýká samotné podstaty jeho osobnosti. Když se loučil s Avrahamem, vybral si „úrodné jordánské údolí, zavlažované jako Boží zahrada, jako egyptská země“. Za nový domov si vybral Sodomu, přestože nás Tóra již tehdy upozornila, že to bylo velmi zkažené město. V devatenácté kapitole je Lot a jeho rodina již hluboce asimilovaná. Dcery se provdaly za sodomské muže. Lot se stal místním soudcem. Lot se na rozdíl od Avrahama necítil „cizincem“. Chtěl v městě úrodného údolí zakořenit. Tak moc tam chtěl patřit, že ho návštěvníci-zachránci museli doslova chytout za límec a odvést.

Lot to ale neměl vůbec lehké. Text Tóry to jasně potvrzuje. Sodomský dav se chystal napadnout Lotovy hosty, a když se jich Lot zastal, řekli mu to jasně: „Si mezi námi cizinec! Cizinec přišel a chce nás soudit! Schytáš to víc než oni!“ Když se před zkázou města snažil zachránit své provdané dcery, zeťové se mu vysmáli. Lot sice chce patřit do Sodomy, ale místní ho vnímají jako cizáka a jeho zeťové ho mají za blázna.

Navzdory těmto faktům si Lot uvědomuje, kolik sil a času investoval do pokusu učinit si ze Sodomy nový domov. Lot je výborným příkladem toho, co Leon

Festinger nazývá kognitivní disonancí. Lot váhá a Tóra nám to oznamuje melodií „šalšeletu“. Na jejím pozadí slyšíme otázku: „Kdo jsem?“ (Festingerova teorie vysvětluje i chování Lotovy ženy, která se (proti výslovnému zákazu) otočila zpět, aby pohlédla na hořící Sodomu, přičemž se proměnila v solný sloup. Festinger tomu říká „disonance po rozhodnutí“. Čím těžší byla naše volba, tím déle se zpětně přesvědčujeme o její správnosti. V myšlenkách se k ní stále vracíme – otáčíme se zpět.)

„Šalšelet“ nad Lotovým váháním není jen detailem starého biblického textu. Ve skutečnosti je hlubokým příběhem moderního židovství. Od okamžiku, kdy Židé v 19. století vstoupili do většinové společnosti, v níž se setkávali ve větší či menší míře s otevřeným či skrytým antisemitismem, začali pochybovat o vlastní identitě. Mnozí se snažili splynout s davem – asimilovat se. Sekularizovali se. A čím víc se snažili být jako všichni ostatní, tím byli nápadnější a antisemitismus kolem nich sílil. Často přitom ztratili sebe. Nejen své židovské dědictví, ale i tu nejprostší schopnost vědomí a hrdosti na to, kým jsou.

Lotovy a Avrahamovy příběhy jsou nadčasovým příkladem rozdílu mezi váháním a jistotou. Váháním a jistotou, které jsou založeny na vědomí, kým jsme a proč. Lot se pokusil být někým jiným a zjistil, že je pro své sousedy cizák, kariérista, vetřelec a namyšlený zbohatlík. Pro vlastní zeť byl bláznem. Avraham žil odlišným způsobem života. Bral se za své sousedy. Modlil se za ně. Ale žil mimo ně, věrný své víře, svému úkolu a své smlouvě s Bohem. A co si o něm jeho sousedé mysleli? V úvodu příští sidry ho Chetejci nazvou „Božím knížetem“. Tato rovnice se za století nezměnila. Nežidé respektují Židy, kteří si váží svého židovství, a jsou rozpačití z Židů, kteří jsou rozpačití ze svého židovství. Není dobré váhat, kým a čím jsme.

kráceno